

In Memoriam Aart Smit.

Op 22 mei 2000 overleed Aart Smit op de leeftijd van 74 jaar. Aangetreden als ringer 20 februari 1958 (bereikbaar van 08.00 tot 17.00 uur op telefoonnr. Vierhouten 244 tst. 140) vermeldde A. Smit zelf dat de kapitein J.A. Hofstede als eerste en de 2e luitenant Oostveen als tweede persoon, inlichtingen over zijn vogelkundige kennis zouden kunnen geven. Hij wilde verder speciaal nestjongen gaan ringen, geen volwassen vogels, en eventueel netten gebruiken en ook, na contact, met Van Orden te Apeldoorn samen te willen werken. Tenslotte viel uit dat eerste jaar nog op dat het totaal generaal van de jaarstaat van militair A. Smit slechts drie Gaaïen betrof (2 volgr.; 1 pull). Maar daarna begon het! Uit de vele jaarstaten in ons papieren archief kiezen we 1959, 1975 en 1988 en vinden we nu totalen van: 1569, 1698 en 3667. Leuk zijn Watersnip, Sperwer, Bokje, Vuurgoudhaan en Ijsvogels (2) uit 1959 (allen volgroeid trouwens) en de pullen van Nachtzwaluw (ook 2) en Draaihals (1) en Boerenzwaluw (164) en Gekraagde Roodstaart (71). In 1975 vinden we tussen alle nestkastbewoners van de "Legerplaats Nunspeet", Aart's jarenlange ring-territorium, ook aardigheidjes als Appelvink (1), Ijsvogel (2) en Grote Goudvink (2). Allen opnieuw volgroeid. Maar veranderingen in vogelbevolking blijken er al uit de slechts 13 Gekraagde Roodstaart-pulli en de 132 kuikens van Bonte Vliegenvangers (20 volgr). In 1959 was er geen enkele Bonte Vlieg; in 1988 vinden we 364 pull en 32 volgr. en nog 36 pullen van de Gekraagde Roodstaart. Memorabel zijn de Steenuilen (3 p., 7 vg.), de ene Sperwer volgroeid, de 13 pull en 1 volgr. Gierzwaluw en de 4 pull. en 2484 volgroeide Boerenzwaluwen.

Maar, ondanks al die "leuke" vogels uit het bos van de Legerplaats, uit het dorp Nunspeet en van Hoophuizen, staat Aart toch vooral bekend om zijn grote bijdrage aan het nestkastwerk. De andere nestkastringers, van de Veluwe en van elders, de ringende onderzoekers van de Hoge Veluwe (w.o. wijlen H.N. Kluijver), iedereen raakte onder de indruk van zijn niet aflatende enthousiasme en zijn volhouden.

Misschien toch maar een klein overzicht (pull / volgroeid):

	1959		1975		1986		1987		1988	
	pull	vlg.	pull	vlg.	pull	vlg.	pull	vlg.	pull	vlg.
Koolmees	345	157	539	129	930	122	0	172	0	0
Pimpelmees	49	42	137	123	101	55	0	34	0	0
Kuifmees	9	5	0	2	0	0	0	1	0	0
Bonte Vliegenv.	0	0	132	20	443	44	348	14	364	32
Zwarte Mees	0	0	68	12	51	3	11	3	40	3

Imposant. Maar een klein citaat uit een brief van Aart aan de ringcentrale is hier nog nuttig: "...dit jaar op de Lpl Nunspeet zoveel broedsels door verwilderde katten gepredeerd dat het geen zin meer heeft jonge kool- en pimpelmezen te ringen."

We laten hier alle terugmeldingen en eigen hervangsten buiten beschouwing. Maar dit bericht kan niet afgesloten worden zonder nog kort te wijzen op de grote rol die Aart Smit speelde als natuurschrijver en fotograaf van de natuur in zijn omgeving. Zijn bijdragen aan "Spiegel der Natuur" en aan het blad van het Geldersch Landschap waren altijd het lezen waard. Voor mij persoonlijk zullen zijn vroege stukken uit de lokale Nunspeetse pers steeds verbonden blijven aan de goede herinneringen van later, toen ik de schrijver pas als de ringer Aart Smit leerde kennen.

Rinse Wassenaar